

[Aksel Larsen.]

af den amerikanske „Foreign Assistance Act of 1948“ eller lov om hjælp til udlandet i 1948. Marshalloverenskomsten, som rigsdagsflertallet har godkendt, siger udtrykkeligt, at Danmark forpligter sig til i alle henseender at rette sig efter denne amerikanske lov og fremtidige amerikanske love. At loven ikke er af filantropisk art, fremgår af dens formålsparagraf, i henhold til hvilken det er — jeg citerer ordret —

„en lov til fremme af verdensfreden og for USAs almindelige velfærd, dets nationale interesser og dets udenrigspolitik gennem økonomiske, finansielle og andre foranstaltninger.“

Til overmål fastslås det i et af denne lovs andre underafsnit, der hedder „Economic Cooperation Act of 1948“, at USAs stedlige diplomatiske chef

„har ansvaret for at sikre, at specialmissionens virksomhed er i overensstemmelse med formålene for USAs udenrigspolitik i vedkommende land.“

Det drejer sig altså ikke om filantropi, men om amerikanske metoder til at dominere Vesteuropas, deriblandt Danmarks udenrigspolitik. Det er aldeles ikke hensigten, at skaffe befolkningen i Marshalllandene bedre levevilkår. Tværtimod har Marshallplanens overadministrator Paul G. Hoffman beskrevet dens hidtidige følger med disse ord, som formodentlig ved en fejltagelse stod at læse på forsiden af „Social-Demokraten“ den 6. marts:

„Næsten alle Marshalllande gør strålende fremskridt. Norge, der har lidt frygteligt under krigen, har gennemført et nøjsomhedsprogram, der endog er strengere end det britiske... Frankrig, hvis befolkning altid har vist en særlig modvilje mod skatter, har i 1948 gennemført den højeste skattebyrde i landets historie og vil i 1949 opkræve endnu større beløb... Således kunne man om hvert land fortælle om afsavn og selvfornægtelse.“

Dette er altså Marshallplanens velsignelser og fremskridt i de vesteuropæiske lande. Man kalder dette forslag det mest storstilede stykke planøkonomi, verdenshistorien nogensinde har kendt. Det er ganske vist også en plan til at indordne bl. a. Danmark under Amerikas Forenede Staters udenrigspolitik, og til, for at sige det populært, i størst muligt omfang at eksportere den økonomiske krise fra USA til Europa. Hvordan det ellers står til med planmæssigheden, kan man se af den kendsgerning, at medens vi hidtil absolut måtte

have kornloven vedtaget af rigsdagen, inden forårssåningen var tilendebragt, har man nu indstillet sig på, at kornloven først skal behandles af rigsdagen i sommersamlingen omkring den 1. juli. Man har åbenbart endnu ikke fået de nødvendige retningslinier dikteret fra Washington, og man har ikke kunnet træffe beslutning om, hvor man vil købe korn og til hvilke priser, eller rettere sagt, man har ikke fået besked om, hvor man må købe korn og til hvilke priser. I mellemtiden må det danske landbrug leve i usikkerhed, og meget tyder på, at når vi engang får en kornlov, bliver det med omvendt fortegn i sammenligning med de tidligere kornlove.

Da vi den 15. marts her i folketinget diskuterede Marshallplanen, beskæftigede vi os også med spørgsmålet om tilladeligheden af dansk handel med Østeuropa. Det blev fra regeringens og Marshallpartiernes side hævdet, at her forelå ingensomhelst hindringer. Den 24. marts — samme dag, som folketinget godkendte Atlantpagten — indløb til avisredaktionerne tre Reutertelegrammer. Ifølge det første havde den engelske handelsminister Harold Wilson i underhuset erklæret, at den engelske regering ikke kunne tillade, at handelsoverenskomsterne med Østeuropa blev gjort afhængige af løsningen af politiske spørgsmål. Umiddelbart efter dette telegram indløb et Reutertelegram fra Washington sålydende:

„Amerikanske senatorer krævede under drøftelsen af Marshallplanen i aften energisk garantier for, at England ikke sendte „krigspotentiel“ til Sovjetunionen eller østeuropæiske lande. De fremkom med dette krav, efter at de havde fået meddelelse om den af den engelske handelsminister Harold Wilson i underhuset i dag afgivne erklæring. En senator foreslog, at Marshallplanens administration skulle foretage undersøgelser angående Englands handelsoverenskomster med Rusland og Polen.“

Må jeg citere et tredje Reutertelegram, som indløb den 24. marts om aftenen fra Washington og lød således:

„Under debatten i senatet om lovforslaget angående hjælp til Europa erklærede senator Vandenberg, at England ved at sætte sin underskrift på Atlanterhavspagten også ville tiltræde et særligt memorandum, hvori det fastsloges, at Englands handelsoverenskomster ikke var og ikke ville komme i konflikt med Atlanterhavsalliancens formål.“

Det er sikkert intet tilfælde, at de fleste